

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 15.6.2015 г.
COM(2015) 292 final

2015/0131 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за подписване от името на Европейския съюз на Конвенцията на Съвета на Европа за предотвратяване на тероризма (CETS № 196)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Конвенцията на Съвета на Европа за предотвратяване на тероризма, приета от Комитета на министрите на 925-то му заседание и открита за подписване на 16 май 2005 г. във Варшава, цели да се предприемат ефективни мерки за предотвратяване на тероризма, като се зачитат по-специално върховенството на закона и демократичните ценности, правата на човека и основните свободи.

Подобни мерки включват по-специално престъпленията от подготвителен характер, които могат да доведат до извършването на терористични актове, т.е. публичната провокация към извършване на терористично престъпление, набирането и обучението с цел тероризъм. Тези мерки са допълнени по-конкретно от разпоредби относно превенцията и международното сътрудничество по наказателноправни въпроси. Съществуват многобройни инструменти на ЕС, които уреждат различните области, обхванати от Конвенцията.

Конвенцията влезе в сила на 1 юни 2007 г. и е ратифицирана от 32 държави.

Конвенцията е открита за подписване от страна на Европейския съюз (член 23 от Конвенцията). Съюзът разполага с компетентност да подпише Конвенцията и може да стане страна по нея, наред с държавите членки, доколкото Конвенцията попада в обхвата на компетентността на Съюза.

На 19 май 2015 г. Съветът на министрите на Съвета на Европа прие Допълнителния протокол към Конвенцията на Съвета на Европа за предотвратяване на тероризма (CETS № 196). Комисията представи, заедно с настоящото предложение, предложение за решение на Съвета за разрешаване подписването на Допълнителния протокол от името на Европейския съюз¹.

2. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Цел и съдържание на Конвенцията за предотвратяване на тероризма

Целта на Конвенцията на Съвета на Европа за предотвратяване на тероризма е да подобри действията на страните по нея, насочени към предотвратяване на тероризма и неговите отрицателни последици за пълноценното упражняване на правата на човека, по-специално правото на живот, както чрез мерки, които следва да бъдат предприети на национално равнище, така и чрез международно сътрудничество (член 2). Ето защо Конвенцията обявява за престъпления следните деяния, когато са извършени умышлено: публичната провокация към извършване на терористично престъпление (член 5), набирането с цел тероризъм (член 6), обучението с цел тероризъм (член 7), както и помагачеството, подбудителството и опита за извършване на горепосочените престъпления (така наречените „други престъпления“, както са определени в член 9). В член 1 се дава определение на понятието „терористично престъпление“, като се прави препращане към актовете, изброени в приложение I към Конвенцията.

¹ COM(2015) 291 final

Разпоредбите, даващи определения за престъпленията, се допълват от разпоредби за установяване на отговорността на юридическите лица за горепосочените престъпления (член 10) и за определяне на условия за предприемането на мерки и налагането на санкции (член 11). Обявяването за престъпления и наказването на тези деяния се подчинява на условията и гаранциите за основните права, предвидени в член 12. Конвенцията определя правилата относно установяването на юрисдикция по отношение на престъпленията, посочени в нея (член 14). С Конвенцията се установява задължение за разследване (член 15) и за наказателно преследване или екстрадиране (член 18). Тези мерки са придвижени от правила за защита, обезщетение и помощ за пострадалите от тероризма (член 13), национални политики за превенция (член 3) и международно сътрудничество в областта на превенцията (член 4). Конвенцията съдържа също няколко разпоредби, насочени към укрепване на международното сътрудничество по наказателноправни въпроси чрез правна взаимопомощ, включително чрез спонтанен обмен на информация (членове 17 и 22) и екстрадиция (членове 19, 20 и 21), които са предмет на клауза за недискриминация (член 21).

Конвенцията предвижда, че тя е открита за подписване от Европейския съюз (член 23, параграф 1). Освен това тя съдържа „клауза за изключване на прилагането“, която гарантира, че в отношенията между държавите членки на Европейския съюз се прилагат правилата на ЕС (член 26, параграф 3).

2.2. Правно основание за предложеното решение

В съдебната практика е установено, че изборът на правно основание на акт на Съюза трябва да се основава на обективни критерии, които да могат да бъдат предмет на съдебен контрол. Те включват целта и съдържанието на мярката². Ако при проверката на определена мярка на Съюза се установи, че тя има двойна цел или че е съставена от две части, едната от които може да бъде определена като основна или преобладаваща, докато другата е само акцесорна, мярката трябва да има едно-единствено правно основание, а именно правното основание, което съответства на основната или преобладаващата цел или съставна част³. Ако се установи, че мярката преследва няколко взаимосвързани цели, без една от тях да е второстепенна по отношение на другата или да е опосредена от нея, такъв акт трябва да бъде основан на съответните различни правни основания, освен ако процедурите, предвидени за всяко правно основание са несъвместими⁴. Следните разпоредби се считат за подходящи правни основания:

- а) член 83, параграф 1 от ДФЕС относно определянето на престъпления, включително на свързани престъпления.
- б) член 84 от ДФЕС относно предотвратяването на престъпността.
- в) член 82 и член 87, параграф 2 от ДФЕС по отношение на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси.

Процедурите, предвидени за тези правни основания, са съвместими помежду си.

² Вж. например дело C-490/10, Европейски парламент/Съвет на Европейския съюз, EU:C:2012:525, точка 44 и цитираната съдебна практика).

³ C-490/10, Парламент/Съвет, точка 45.

⁴ C-490/10, Парламент/Съвет, точка 46.

2.3. Необходимост от предложеното решение

Комисията представи, заедно с настоящото предложение, предложение за решение на Съвета за разрешаване на подписването на Допълнителния протокол от името на Европейския съюз. Член 10 от Допълнителния протокол предвижда, че той е открит за подписване от страните, подписали Конвенцията.

Следователно приемането на решение на Съвета за разрешаване на подписването на Конвенцията от името на Европейския съюз е необходимо изискване за приемането на решение на Съвета за разрешаване на подписването на Допълнителния протокол от името на Европейския съюз.

3. ТЕРИТОРИАЛНО ПРИЛОЖЕНИЕ

В съответствие с Протокол № 22 от Договора за Европейския съюз, Допълнителният протокол, подписан и впоследствие сключен от Европейския съюз, обвързва и се прилага във всички държави — членки на ЕС, с изключение на Дания.

В съответствие с Протокол № 21 от Договора за Европейския съюз, Допълнителният протокол, подписан и впоследствие сключен от Европейския съюз, обвързва и се прилага в Обединеното кралство, само ако тази държава членка уведоми Съвета за желанието си да участва в приемането и прилагането на инструмента.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за подписване от името на Европейския съюз на Конвенцията на Съвета на Европа за предотвратяване на тероризма (CETS № 196)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 82, член 83, параграф 1, член 84 и член 87, параграф 2, във връзка с член 218, параграф 5 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Член 23 от Конвенцията на Съвета на Европа за предотвратяване на тероризма (CETS № 196; наричана по-долу „Конвенцията“), предвижда, че тя е открита за подписване от страна на Европейския съюз.
- (2) На 1 април 2015 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори по Допълнителния протокол към Конвенцията (наричан по-долу „Допълнителният протокол“).
- (3) На 19 май 2015 г. Комитетът на министрите на Съвета на Европа прие Допълнителния протокол. Комисията представи на Съвета предложение за решение на Съвета за разрешаване на подписването на Допълнителния протокол от името на Европейския съюз.
- (4) Член 10 от Допълнителния протокол предвижда, че той е открит за подписване от страните, подписали Конвенцията.
- (5) Ето защо Конвенцията следва да бъде подписана от името на Европейския съюз.
- (6) [В съответствие с член 3 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Обединеното кралство е нотифицирало желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящото решение.]
- (7) ИЛИ: [В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Обединеното кралство не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързано от него, нито от неговото прилагане.]
- (8) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Одобрява се подписването на Конвенцията на Съвета на Европа за предотвратяване на тероризма (CETS № 196) от името на Съюза, при условие че посочената конвенция бъде склучена.

Текстът на споразумението, което следва да бъде подписано, е приложен към настоящото решение.

Член 2

Генералният секретариат на Съвета изготвя акта за предоставяне на пълномощия за подписване на Конвенцията на лицето(ата), посочено(и) от Европейската комисия, при условие че тя бъде склучена.

Член 3

Настоящото решение влиза в сила от деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на година.

*За Съвета
Председател*